

Příklad

Consider the following problem:

$$-\Delta_p u + \sinh u = f \quad \text{in } \Omega, \quad u = 0 \quad \text{on } \partial\Omega,$$

where $f \in L^\infty(\Omega)$ and $p \in (1, \infty)$.

Define a proper notion of a weak solution and prove the existence and the uniqueness.

┌

Řešení (Slabé řešení)

Funkci $u \in W_0^{1,p}(\Omega)$ nazveme slabým řešením tohoto problému, jestliže $\int_\Omega |\sinh u| < \infty$ a pro každé $\varphi \in W_0^{1,p}(\Omega) \cap L^\infty(\Omega)$:

$$\int_\Omega |\nabla u|^{p-2} \nabla u \cdot \nabla \varphi + \int_\Omega \sinh(u) \varphi = \int_\Omega f \varphi.$$

(Toto dává smysl, neboť $|\nabla u|^{p-2} \nabla u \in L^{\frac{p}{p-1}}$ a $\frac{p-1}{p} + \frac{1}{p} = 1$, $\sinh u$ je podle předpokladu L^1 a $\varphi \in L^\infty$, nakonec $f \in L^\infty \subset W_0^{1, \text{cokoliv}}(\Omega)$.)

└

┌

Důkaz (Jednoznačnost)

\sinh je monotónní (neboť to je rostoucí funkce). O $|\nabla u|^{p-2} \nabla u$ víme, že je ostře monotónní (jako funkce ∇u). Tedy když do formulace slabého řešení pro dvě řešení u a v dosadíme za testovací funkci $(u - v) \cdot \min(K/|u - v|, 1)$ a odečteme, dostaneme

$$\int_{|u-v| \leq K} (|\nabla u|^{p-2} \nabla u - |\nabla v|^{p-2} \nabla v) \cdot (\nabla u - \nabla v) + \int_\Omega \underbrace{\sinh \dots}_{\geq 0} = 0.$$

a (z monotónnosti) $\nabla u - \nabla v = 0$ skoro všude na $\{|u - v| \leq K\}$ a limitním přechodem skoro všude na Ω . Což spolu s Poincarého nerovností (pro nulovou stopu) dává $u = v$. (Pokud $\nabla u - \nabla v = 0$ skoro všude, pak $\|u - v\|_{1,p}^p \leq C \cdot \|\nabla(u - v)\|_p^p + \int \text{tr} \dots = 0$.) \square

└

Důkaz (Existence aproximace)

Mějme podobný problém, kde místo $\sinh u$ bude $\sinh_n u := \sinh \min(\max(u, -n)n)$. Tím pádem nepotřebujeme $\varphi \in L^\infty(\Omega)$. Tedy hledáme $u \in W_0^{1,p}(\Omega)$ takové, že pro každé $\varphi \in W_0^{1,p}(\Omega)$:

$$\int_{\Omega} |\nabla u|^{p-2} \nabla u \cdot \nabla \varphi + \int_{\Omega} \sinh_n(u) \varphi = \int_{\Omega} f \varphi.$$

Nyní můžeme zvolit $A(x, u, \xi) = |\xi|^{p-2} \xi$ a $B(x, u, \xi) = |\sinh_n u|$ a použít větu z přednášky:

- A, B Caratheodorovy zřejmé.
- $\exists c_1 \in \mathbb{R}, 0 = c_1 \in L^{p'}(\Omega)$, že $|A(x, u, \xi)| \leq c_1(1 + |u|^{p-1} + |\xi|^{p-1}) + c_1(x)$ a $|B(x, u, \xi)| \leq c_1(1 + |u|^{p-1} + |\xi|^{p-1}) + c_1(x)$, neboť pro první stačí volit $c_2 = 1$ a v druhém můžeme c_2 zvolit z vlastností \sinh na omezené množině.
- Koercivitu máme z $A(x, u, \xi) \cdot \xi = |\xi|^p$ a $B(x, u, \xi) \cdot u \geq 0$ (\sinh je lichá funkce).
- Nakonec víme, že A je striktně monotónní (vzhledem k ξ).

Tedy (podle věty z přednášky) slabé řešení tohoto problému existuje. Označme ho u_n . \square

Důkaz (Limita aproximací je vhodným kandidátem)

u_n můžeme dosadit jako testovací funkci do našich aproximací (v aproximacích nemáme požadavek $\varphi \in L^\infty$):

$$\|\nabla u_n\|_p^p + \underbrace{\int_{\Omega} \sinh_n(u_n) u_n}_{\geq 0} = \int_{\Omega} f u_n \leq c(\varepsilon) \|f\|_{p'}^{p'} + \varepsilon \cdot \|u\|_p^p.$$

A vhodnou volbou ε a Poincarého nerovností dosáhneme $\|u_n\|_{1,p}^p \leq C \cdot \|f\|_{p'}^{p'}$ pro C nezávislé na n . Tedy z u_n můžeme vybrat slabě konvergující (ve $W_0^{1,p}$) posloupnost, BÚNO je to samotná $(u_n)_{n \in \mathbb{N}}$. Označme limitu u . Potom

$$\begin{aligned} \int_{\Omega} \sinh u &= \int_{u>0} \sinh u - \int_{u<0} -\sinh u \stackrel{\text{Fatou}}{=} \\ &= \liminf \underbrace{\int_{u>0} \sinh_n u_n}_{\leq \int_{\Omega} 1 + \sinh_n(u_n) u_n} - \liminf \underbrace{\int_{u<0} -\sinh_n u_n}_{\geq \int_{\Omega} -1 - \sinh(u_n) u_n}. \end{aligned}$$

My ale víme, že $\int_{\Omega} 1$ je konečný a $\int_{\Omega} \pm \sinh_n(u_n) u_n$ jsou správně omezené (z nerovnice výše máme $\int_{\Omega} \sinh_n(u_n) u_n \leq c(\varepsilon) \|f\|_{p'}^{p'} + \varepsilon \|u\|_p^p$, ale $\|u\|_p^p \leq C \cdot \|u\|_{1,p}^p$ jsme už uniformě odhadli), tedy $\int_{\Omega} \sinh u < \infty$ a první podmínku pro slabé řešení máme splněnou. \square

┌

Důkaz (Limita aproximací splňuje rovnici pro slabé řešení)

Pravá strana rovnicí pro slabé řešení ($\int f\varphi$) je všude stejná, tedy s tou není potřeba nic dělat. Limitu $\int_{\Omega} \sinh_n(u_n)\varphi$ spočítáme přes Vitaliovu větu o konvergenci. K tomu stačí ověřit $\forall \varepsilon > 0 \exists \delta > 0 \forall S \subset \Omega, |S| < \delta : \int_S |\sinh_n(u_n) \cdot \varphi| < \varepsilon$:

$$\begin{aligned} & \int_S |\sinh_n(u_n)| \cdot |\varphi| \leq \|\varphi\|_{\infty} \int_S |\sinh_n(u_n)| \leq \\ & \leq C \cdot \left(\int_{\{u_n < K \wedge u_n > -K\} \cap S} |\sinh_n(u_n)| + \int_{\{u_n > K \vee u_n < -K\} \cap S} |\sinh_n u_n| \cdot |u_n| \cdot \frac{1}{|u_n|} \right) \leq \\ & \leq C \cdot \left(|S| \cdot \sinh(K) + \frac{C_2}{K} \right) \leq C \cdot C_2 \cdot \left(|S| \cdot \sinh(K) + \frac{1}{K} \right), \end{aligned}$$

kde C_2 je uniformní omezení $\sinh_n(u_n) \cdot u_n$, které jsme už viděli. Zvolením správného K a $|S|$ dosáhneme, že toto bude $< \varepsilon$, čímž splníme předpoklady Vitaliovy věty, tedy $\int_{\Omega} \sinh_n(u_n) \cdot \varphi \rightarrow \int_{\Omega} \sinh(u) \cdot \varphi$.

Zbývá poslední, a to $\int_{\Omega} A(x, u_n, \nabla u_n) \nabla u_n \rightarrow \int_{\Omega} A(x, u, \nabla u) \cdot \nabla u$, ale to se udělá stejně jako v důkazu věty použité k existenci aproximací, neboť A je striktně monotónní (vzhledem k ξ) a všechny ostatní podmínky jsou také jako v dané větě (omezení na B se v této části důkazu nepoužila). □

└